

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Szélmalomharcz.

Arad, junius 27.

Midőn a főrendek emlékezetes szavazása által a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat ügye dülőre jutott, a reakció vert hada szégyen és harag sajtolta könyeit fondorlatos számitással alkotmányos intézményeink törvénykönyveire hullatta, és meglepő egyértelműséggel hallatta Cassandra jóslatait a parlamentarizmuson állítólag esett szörnyű sérelem fölött. Az ultramontán pártnak különböző czimek alatt, de egyedül és tisztán a reakció érdekeit szolgáló sajtója hasábkon át bizonyította, hogy a kormány a koronát bele vonta a pártküzdelmekbe, s hogy ezzel nem csak a parlamentarismus elvét sértette meg, de a jövőre nézve is veszélyes praecedens esetet statuált.

Tudva azt, hogy mily szoros szövetségben állanak a különböző párttörödek között settenkedő jezsuiták, hogy mily fegyelmizettek, s mily vakon követik a generális dispozicióit, semmi kétség nem foroghatott fent az iránt, hogy ezen szemforgató jeremiádok a feketék tanácsának legujabb állásfoglalását jelzik.

A mit azonban eddig csak föltenni lehetett, azt Apponyi Albert grófnak a tegnapi képviselőházi ülésen mondott nyilatkozatából most már egész biztosan tudjuk. A reakció fáradhatatlan előharczosa, kinek a dolog természeténél fogva nem csak tudomása, de része is volt abban, hogy barátja és elvtársa, Zichy Nándor

az ő meghívó leveleiben azzal a valótlan állítással korteskedett, miszerint a király egyenes óhajta, hogy az általa csak kényszerüsből (?) acceptált javaslat ellen szavazzanak . . . ismételjük, hogy Apponyi, kinek ez illoyalis játékban magának is benne volt a keze, nem átalotta úgy fejezni ki magát, hogy ő is helytelenítette Zichy korteskedését „ha megtörtént.” Ez a „ha” annál jellemzőbb a „nemzeti” grófnak igazmondó szájából, mert Zichy Nándor gróf maga egy szóval sem tagadta, hogy a király nevével illetéktelenül visszaélt, s csak annyit tudott mentségeül felhozni, hogy ezt magánlevelekben tette.

Ezzel a perfid eljárással szemben már most párhuzamba állítani a kormánynek eljárását, valósággal vakmerő letagadása az emberi észben gyökerező igazság törvényeinek.

A kormány nem csak felhatalmazást, de egyenes utasítást kapott arra, hogy kijelentse, miként a Felség a törvényjavaslatok létesülését, melyeket már előterjesztésük alkalmával elfogadott, politikai szükségnek tartja, míg Zichy Nándor illetéktelenül és hazug módon hirteltelte azt, hogy a király titkon ellenzi és megbuktatni kívánja azon törvényjavaslatokat, melyek betérjesztésével nyíltan a kormányt megbizta. Ezt a két egymással homlokegyenest ellenkező tény egymással párhuzamba állítani, arra csakugyan még a machiavellismus lax morálja sem jogosítja fel a komoly politikust.

Nem kevésbé vakmerő ferdítés a fe-

kete gróf azon állítása, hogy a korona tekintélyének belevonása a főrendiházi megszavazásnak érdekében — már t. i. a hogyan ő a kormány eljárását kvalifikálja — hogy ez alkotmányjogi elveket sértő praecedens.

Hiszen mindenki tisztában van azzal, hogy a felsőház a mai szervezetében a valódi népképviselői alkotmány keretében nem illik; hogy az a szó szoros értelmében „főrendiház”, mely más népek parlamentjének szenatusával, melynek tagjai részben vagy egészben szintén a választás útján nyerik törvényhozói tisztüket, egyáltalában össze sem hasonlítható.

A rendi alkotmányból visszamaradt rudimentum a mi felsőházunk, melynek még a születés folytán való tagjai is méltóságukat azon királyi hatalom-szó révén bírják, melylyel őseik a főuri rangra emeltettek. Ha most tekintetbe vesszük, hogy a magyar felsőház születésen kívüli tagjai nemcsak kivétel nélkül a király által neveztetnek ki, hanem ezeknek korlátolt számán kívül a fejedelemnek joga van annyi alattvalóját főuri rangra emelnie s ezzel a főrendiház tagjaivá tennie, a mennyit valamely általa óhajtott törvényjavaslatnak elfogadásához szükségesnek tart, akkor mindenki előtt világos, hogy a magyar törvényhozás felsőháza nem egyéb, mint a korona emanációja, nem egyéb, mint a király hatalmának a parlament keretén belül való külön megnyilatkozása. Nyilvánvaló, hogy a koronától való ezen teljes függősége mellett anomália a király akaratával ellenkező-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Két élet.

(Külön évszámokon.)

Irtá: Komechey Jenő.

(Folytatás.)

IV.

Megállott a tükör előtt és megfordult. Közbe megpöndült a sarkantyuja és bal lábával kissé hátrataszította a kardját. Aztán összeütötte a bokáit, égszín kék atillájának zsebeibe mélyesztette kezeit és cigarettejéből nagyot fújt.

Majd füttyülni kezdett valami komisz katonanótát — a szép asszony rózsaszín, habos selyem butorzatú szalonjában.

Lassan meglibbent a szomszédos ajtó jutte függönye és sima, nesztelen léptekkel csuszott be egy szép asszony.

Mikor a huszárönkéntes ur elé ért, összecsapta a kezeit s föl kacagott. Csilingelő édes nevetése végighangzott a szobákon.

A huszárönkéntes ur egy kissé, — mi türes-tagadás benne — meghökkent, mert az már még sem járja, hogy valaki a szalonban füttyüljön. De aztán összecsapta a sarkantyuját, jobb szemére vágta a monokliját és szalutált:

— Je! entem alászan vitéz nagyságos asszonyom, berukkoltam. Ugy-e, csak jól fest rajtam ez a sárga-zsinoros atilla?

— Gyönyörűen, vitéz káplár ur.

— Ah! hát észrevetted a csillagaimat? Leszünk ám még hadnagy ur is.

— Nem kapsz te aranyzinórokat, Jani. ??

— Azt hallottam, még exercizirozni se tudsz.

— Hiszen nekünk l o v a g o l n i kell, nem vagyunk mi földet taposó bakák.

— De még az udvariáshoz sem értesz. Egy önkénytes ur, aki elpirul az asszonytekintet előtt?

— No hát várj, mondok valamit. Megmutatom, hogy hódítottam meg a Rehberget.

— Ki az?

— Azt sem tudod? Hát az Ella, a provánszi sanzonnét énekesnő, aki azonban nem németül dalolja azt, hogy „Sze hvosz máne Herrn, tuli, tuli, tula, ti Ella iszt son ta!”

— Kiváncsi vagyok.

— Hát ülj le ide. Igy.

Az önkénytes ur megigazítja a monokliját s oda kacsint a szép asszonyra, aztán szalutál.

— Jó reggelt, kisasszony. Ön még mindig ébren? Es egyedül? Megengedi, hogy helyet foglaljak mellette?

Leül Miczi ő nagyságához.

— Köszönöm kisasszony. Paranosol egy cigarettet. Pompás Somiadis. Kissé vastag, de annál illatosabb. Ah! minő csinos az ön fulbevalója s minő kecsesek a fülecskéi. Pomeryt iszunk vagy Mummot? Es a nyakán ez a gyöngysor igazán csinos ékszer. Az első pohárt fenéig kisasszony. A nyaka felséges. Csak mosolyogjon, legalább látom a remek fogait.

Közelebb húzódik Miczihez, aki engedi átölelni a derekát.

— Mit jelentsen ez a lelánczolt szív a keblén? Gyémánt ez benne? Hajlandó volnék önnek a párját megvásárolni — egy csókért.

— Szemtelen.

— Dehogy. Az Ella nem ezt mondta.

— Hát mit?

— Gemacht! Azután átöleltem. Igy, ilyen forrón, ilyen szenvedélylyel, kerestem ajkammal az ajkát és — feldöntöttem a pezsgőt.

— Ügyetlen.

— Ella megint mást mondott. Azt, hogy „kicsikém, lesz szives a sárga selyem derekam helyett egy másikat rendelni.” De végre is megtaláltam az ajkait . . . Ejnye Miczi mennyivel édesebb a te ajkad, micsoda tűz éget rajta.

— Aztán?

— Becsüptünk mind a ketten és . . .

— És?

— Megvirradt. Sietnem kellett a kaszárnyába.

A fiu elpirult a füle tövéig, az asszony pedig fölugrott:

— A pubi fölélbredt.

Huszonkét évesek.

V.

Ő nagysága maga fült föl a kocsira s kezébe vett egy selyem zászlót, aztán ráparancsolt a kocsisra:

be jönnie, s hogy a fejedelem rendelkezésére álló törvényesen megengedett egyéb kényszerítő rendszabályok mellett gonosz konokság alkotmányértésnek nevezni azt az eljárást, hogy a fejedelem bizalmát bíró kormány, ugyancsak a korona utalására, a nevével történt visszaélés ellenében tudtára adja a teljesen tőle függő testületnek, hogy a király így akarja.

BELFÖLD.

A valuta rendezése.

A valuta törvények keresztülvitele tárgyában az osztrák és a magyar pénzügyminiszterium képviselői között folytatott tárgyalásokat Niebauer osztrák osztályfőnök vezeti. A tárgyalások, mint Bécsből távirják, kedvező sikerrel kecsegtetnek és valószínű, hogy még e hét folyamán véget érnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, június 27.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Molnár, Eszterházy és Perczel Béni.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Eötvös Loránd, Szilágyi Dezső, Josipovich Imre és Andrásy miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Latkóczy Imre előadó beterjeszti a bélyeg novellára vonatkozó pénzügyi bizottsági jelentést.

Bölgnyői Ödön előadó ugyan-e javaslatra beterjeszti az igazságügyi bizottság jelentését.

Annak idején napirendre tűzik.

Harmadszori felolvasásban is megszavazták a vallás szabad gyakorlatáról és a zsidók reczepcziójáról szóló javaslatokat.

A gyermekek vallása.

Matuska Péter előadó kijelenti, hogy azon beható és kimerítő indokolás után, minek kíséretében a kormány ezt a javaslatot a ház elé terjesztette, szinte felesleges ezt a reformot bővebb fejtegetés kíséretében elfogadásra ajánlani. (Helyeslés.) A javaslatot szükségessé tette az elkeresztelésből kifolyó állapot, mely-

ben a vegyes házasságokból származó gyermekek keresztelését illetően végre valahára megbízható kivezető utra van szükség. Az a módja a sokáig izgatott kérdés megoldásának, melyet a bizottság javasol, olyan, hogy alkalmas lesz a zavaros állapotok végleges szanálására. (Helyeslés.)

Apponyi Albert gr. már jelezte, hogy az 1868. 53. t. cz. rendelkezéseit nem helyesli ugyan, de acceptálja, mert többen abban látják garanciáját érdekeik biztosításának. Ezt a javaslatot nem fogadja el, mert a szülők rendelkezési jogát támadja meg és mert nem alkalmas a családi bébe megóvására. Ez a javaslat mintegy felhívás a házaselekekhez, hogy az idegen befolyásokat provokálják megállapodásaik elhatározásánál. Még kevésbé fogadhatja el, mert a felek megállapodását fogadalom jellegével ruházza fel s később a felek maguk sem változtathatnak rajta még csak közös beleegyezéssel sem. Az egyedüli a helyes intézkedés a szülők szabad rendelkezésének érintetlenül fentartása és tehát helytelen, hogy amíg a szülők maguk között egyetértenek, addig egy harmadik tényező, legyen az maga az állam, beavatkozzék. Miután pedig éppen a ozélul kitűzött elvet, a javaslat helytelenül oldja meg, azért semmi esetre sem fogadhatja el azt. Ezzel kapcsolatban két megjegyzést tesz. Tegnap Andrásy gr. miniszter a Terézvárosban választói előtt kijelentette hogy a belügyekben tanusított liberalistörékvések mellett a kiegyezési politikában a végletekig menő rideg konzervativizmus lesz a kormány törekvése. Ennek a nyilatkozatnak fölötte örövend szülő, mert igazolva látja jóslatait és mert fel fog ettől nyitni az ország szeme. (Helyeslés balfelől.) Hangsúlyozta Andrásy gr. a belügyekben szóló liberális törekvéseket. Sajuos, de erre nézve legutóbb nagyon homályos nyilatkozatokat hallottunk. Kiss Albert az 1848. XX. t. cz. intenczióinak megvalósításáról beszélt és Eötvös, br. miniszter hasonlóképp beszélt. Aztán előállt tegnap Herman Ottó, proklamálta a papi javak sekularizációját. Erre a kormány nem felel, hanem csendes hallgatásba merül, holott volnának neki is kötelességei, mert célja a kormánynak is csak az lehet, hogy az izgalom megszűnjék. (Helyeslés balfelől.)

Visontai Soma azt hiszi, hogy egy törvény elfogadásánál, vagy el nem fogadásánál, nem lehet a hívők szempontját egyedül tekintetbe venni, hanem azt kell mérlegelni, hogy az az ország nyugalma jó hatással lesz-e, s rendezze-e a viasz helyzetet, ő pedig azt látja, hogy ez a törvényjavaslat a 68-iki egyezkedésnél előnyösebb és czélszerűbb. A 68-iki rendezés a szülők akaratát figyelmen kívül hagyta, s egyedül a törvényintézkedésére utasította őket. Akkor ugyanazok az opportunus szempontok voltak a mérvadók, melyeket most

Apponyi emleget, de ezt végleges rendezésnek egyáltalában nem lehet tekinteni, s maga Eötvös József báró is megjövendölte, hogy számos surlódásnak lesz az okozója. Elfogadja ezt a törvényjavaslatot, mely a vegyes házasságból származott gyermekek vallását szabályozza, habár a nem különböző vallású szülők gyermekeire vonatkozólag a régi jogszokást tartja fenn. Helyesli azt is, hogy ha a szülők nem rendelkeznek, akkor a törvényes dispositionnak van helye. Apponyival polemizálva ő éppen azon intézkedéseit tartja helyesebbeknek, a miket Apponyi kárhözhatott. A maga és a függetlenségi és 48-as párt nevében is elfogadja a törvényjavaslatot. (Helyeslés.)

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter Apponyi szavaira reflektálva, először is az Andrásy Gyula gróf szavait illetően, kijelenti, hogy annak azt az erőszakos értelmet nem lehet tulajdonítani. A mit a kormány politikájának homályosságáról mondott Apponyi, arra nézve csak azt jegyzi meg, hogy sem a kormány nem kezdeményez, sem a szabadelvű párt nem gyámolít homályos politikát, mert annak iránya határozottan formulázva itt tekszik a törvényjavaslatokban. Még csak azt jelenti ki, hogy a kormány ezen törvényjavaslatok végrehajtásában úgy fog eljárni, hogy az egyház érdekeit és szabadságát nem sértve, minden izgalomnak lehetőleg elejét vegye. Reményli, hogy ez így fog megtörténni, s ezeket a szempontokat a kormány különben már a javaslatok ajánlásakor hangsúlyozta. (Helyeslés.)

Polonyi Géza kelleetlenül hallgatott. Felszólalásában egy eszeveszett megjegyzése zajos derűtséget keltett. Arra volt ugyanis kíváncsi, hogy az áttérési clausula az uralkodóra alkalmaztatni fog-e? Nem fogadja el a javaslatot.

Apponyi Albert gróf félremagyarázott szavai értelmének helyreigazítása czimén kér szót.

Kubinyi Géza azt tartja korrekt eljárásnak, ha valaki elfoglal egy álláspontot és azt nem változtatja. Polonyiról ezt nem mondhatja senki sem. Ő nem volt tagja a függetlenségi pártnak, sem a nemzeti pártnak, hanem a mérsékelt ellenzéknek, melybe a közgazgatás államosítása vitte, de mikor a szabadelvűpárt magáévá tette ezt, akkor átlépett a kormánypártba, s ott azóta mint közember mindig híven szolgálja az eiveket.

Balogh Géza nem fogadja el a javaslatot.

Budapest, június 27. (Saját tudósítók távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítók a következőket sürgönyzi:

Eötvös miniszter zajos hatású replikációban biztosította Apponyit, hogy politikája nem homályos, mert ugyanaz, a mi a kormányé. Polonyinak, ki azt ígerte hogy türelmesen bevárja, míg szóló belebeszölik a politikába, kijelenté, hogy a türelem teljesen kölcsönös, csak hogy szóló már gyakorolta is türelmét Polonyival szemben, mai beszéde alatt. (Zajos derűtség és taps.)

A ház a javaslatot elfogadta. Megkezdtek a totalizateur javaslatot is és holnap folytatják.

Carnot meggyilkoltása.

— Ujabb részletek. —

Lyonban mozgalom indult meg, hogy Carnotnak azon a helyen, a hol a halálos törzsúrás érte, díszes emléket állítsanak. A gyűjtés már eddig is tekintélyes összeget eredményezett. A temetés napján, vasárnap, — Lyonban minden üzlet zárva lesz, a városban hat hétig szünetel minden nyilvános mulatság és a temetésen monstre-küldöttség képviseli majd Lyon városát.

Carnot elnököt államköltségen temetik el, rendkívüli hivatalos és katonai pompa kifejtésével. Az egyszerű tölgy- és palissanderfából készült koporsót már a párisi Elysée-palotában ravatalra helyezték. A holttest két napig lesz közszemlére kitéve. A közönséget minden akadály nélkül bebocsátják. A beszen-

— Hajts egyenesen Pólányba.

A falu közepén megállította a kocsi és kibontotta a selyem zászlót, amelyen föl volt írva az ő térje neve: „E l j e n K o p o n y a i B á l i n t k ö v e t ü n k !”

Aztán lezárt a kocsirol és oda ment az emberekhez, akik kissé furcsa szemmel nézték a nagyságos asszonyt, aki eljött az ellentáborba, korteskedni az ura mellett.

A maga asszonyát csupa szeretetből is eldöngeti a magyar paraszt, de máséhoz ujjal se merne nyulni. Ő nagysága hát nyugodtan léphetett közzéjük.

Es elkezdett velük beszélgetni, kapacizálni őket. Edes bort hozatott a kocsirol. Nagy bangót dobott a cigányoknak. Egy öreg parasztnak ezüstös hajába oda dugta a maga drágaköves hajfésűjét.

— Ez való az ilyen tisztos öregnek.

Hanem a parasztnak se szép szóra, se mézes beszédre, se fényes ígéretekre nem hajoltak.

— Már mi csak a Pólányi János ur mellett maradunk.

Fölszökött a kocsi.

— Hajts a kastélyba.

Kipirult arcczal lépett be a Jani dolgozószobájába s minden köszönés nélkül elébe állott.

— Jani. Azt te tudod, hogy én minden áron Pestre akarok jutni, a hugom miatt. A kis hugom immár 16 éves. Neked pedig jobb, ha itthon maradsz, rendbe hozod a gazdaságod is, meg az adósságaid is.

A jelölt ur udvariasan meghajította magát és kezét csókolt a nagyságos asszonynak.

— Hagyd ezt most, barátom. Le kell mondanod, ha valamire becsüld gyermekségünk emlékeit.

A jelölt ur megsimította tulmagas homlokát, majd kezeibe szoritotta az asszony kezét.

— Lásd, edes, én még mindig melegen gondolok rád s bizony fáj a szivem egy morózus férj oldalán látni. Hanem a Margit még gyermek. Itthon maradhatok vele. Nekem pedig muszáj fölmennem. Érted, ranzsiroznom kell magamat egy vasuttal vagy egy — házassággal.

— Házasodni akarsz?

Az asszony lecsüggesztette a fejét és hallgatott. Szép telt orozái elhalványultak és szemében megjelent két könyecsepp. Hirtelen és idegesen törölte ki.

Jani egy kissé megrándult és valami edes melegség nyomult a szive fölé.

— Talán csak nem? — kérdezte magától s lehajolt és újból megcsókolta az asszony kezét, aki összereszkedett. Majd gyorsan hátra lépett s lángban égő tekintettel nézett a férfira.

Megfordult és nézett az ajtó felé. A férfi utána kiáltott:

— Lemondok az urad javára, — edes, edes.

A asszony futott a kocsihoz:

— Egyedül hagytam a Margitkát ilyen sokára.

Harmincz évesek.

(Folytatása következik.)

telést a párisi érsek végzi. A diszörséget a halottnál a politechnikum növendékei (ezt az iskolát látogatta annak idején Carnot is) és a katonai akadémia növendékei fogják képezni.

Carnot gyilkosának kihallgatásáról a következő részletek kerültek nyilvánosságra. Santó Cesaris 1873-ban született Milanó közelében. 1892-ben péklegény volt és két ozimborájával egy anarchista lap alapítását kísérlette meg, a mihez azonban a szükséges pénzösszeget nem volt képes felhajtani. A következő évben kiment Svájcba, hol több ízben nyilvánosan lázító beszédeket tartott.

Arra a kérdésre, hogy miért akarta meggyilkolni a köztársaság elnökét, következőleg válaszolt:

— Zsarnok volt, ezért törtem az élete ellen.

— Anarchista ön?

— Igen és büszke vagyok, hogy annak vallhatom magam.

— Miért ölte meg az elnököt?

— Azt majd az esküdteknek mondom meg, hadd tudják meg ők, hogy mik voltak cselekedetemnek indító okai. Nekik majd megmagyarázok mindent.

— Hogyan intézte ön a szurást?

— Előretoloktam, félretoltam egy vértesskatona lovát, balkezem kabátujjában tartottam a kihuzott tört, a kezemet kellett csupán föl emelni tehát; az elnök hasát vettem célba, az tán lebecsült karomat és hangosan kiáltottam: „Éljen az anarchia!” Földre tepertek, ütlegeltek, aztán elvezettek.

— Megmarad ön azon kijelentése mellett, hogy ninosenek czinkostársai?

— Igen. De megöltem-e hát az elnököt?

Az ő nem felelt a gyilkos e kérdésre, de ez azért mégis kitalálta a valót és vonásiban öröm kifejezése tükröződött.

Cesaris nagyon jól érti a francia nyelvet, csupán írni nem tud jól francziául.

Barcellona-ból a következő szenzációs hírt telegrafálják: Az itteni polgári kormányzó e hó 10-én megtudta, hogy az anarkisták Philippeville algiriai városban gyűlést tartottak, melyben elhatározták, hogy ezen túl nem bombával, hanem inkább fegyverrel és mérgezett törrel fognak dolgozni; elhatározták továbbá azt is, hogy egyelőre nem a nagy tömeg, hanem egyes kiválóbb férfiak ellen fognak merényleteket elkövetni; végül ugyanezen a gyűlésen határozta el Carnot meggyilkolását is.

A kormányzó távirati úton közölte a francia kormánynyal ezeket az adatokat, melyeket titkos ügynökeiktől tudott meg. De Párisban nevetségesnek és alaptalannak tartották ezeket a híreket és semmiféle óvintézkedéseket sem tettek.

A szenátus választó-értekezletén botrányos jelenetek folytak le, melyek a francia politikusok rendkívüli izgatottságáról tesznek tanúságot. Veruchec szenátor és Ouvre képviselő mindkét kamara republikánusainak teljes gyűlését hívta egybe. Az értekezlet 5 órakor nyílt meg és az elnök csupán a próbaszavazást akarta megejteni, de a szocialista Milleraud mégis föl akart szólalni. Erre az összes jelenlevők éktelen lármát csaptak és sehogy sem akarták tűrni, hogy Milleraud szóljon. Saucel képviselő véget akart vetni a kínos jelenetnek, felugrott az elnöki asztalra s a választási urnával a kezében át akart menni az elnökhöz, a ki az asztal másik végén ült; de Berthaud képviselő megragadta Saucel lábát s úgy megrántotta, hogy végigvágta magát a sztalon. —

Erre Saucel a választási urnát Berthaud fejéhez vágta úgy, hogy rögtön elborította a vér; Berthaud viszont felkapta a tintás üveget és arczába vágta Saucelnak.

Ugyanerről az ülésről félhivatalosan a következő kommunikét adták ki: A szenátus demokrata balpártja teljes ülésre hívta egybe a szenátorokat és képviselőket. A gyűlést a szenátus könyvtártermében tartották. Az összes frakciókhoz tartozó 250 képviselő és a szenátus demokrata csoportja volt jelen a gyűlésen, a tanácskozás azonban oly zavart volt, hogy számos résztvevő, különösen a kormánypárthoz és a radikális párthoz tartozó képviselők, eltávoztak. A részben lármás tanácskozás 40 percznyi tartama után a gyűlést, melyen Verinao szenátor elnökölt, bezárták a nélkül, hogy szavaztak volna.

(Az éj folyamán érkezett újabb tudósítások távirati rovatunk élén olvashatók.)

Megyei közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Aradvármegye törvényhatósági bizottsága 1894. évi július hó 9-iki közgyűlésén tárgyalandó ügydaraboknak.

21. A vármegye alispánjának jelentése az Eötvös-alap javára rendelt gyűjtés eredménye tárgyában.

22. Ifj. Sternthal Adolf lemondása a törvényhatósági bizottsági s az egyes szakbizottságokban viselt állásról.

23. Csermő község képviselőtestületének határozata a csermői vásárjog megvétele ügyében.

24. Csicsel Pál és társai felebbezése a Simoniyfalva községben megejtett községi bíróválasztás ellen.

25. Alcsill község képviselőtestületének határozata, behajthatlan közkövetelések leírása tárgyában.

26. Józshely község képviselőtestületének határozata szegődött éjjeli örök felfogadása ügyében.

27. Apáti község képviselőtestületének határozata behajthatlan közmunkatartozások leírása iránt.

28. Csintye község képviselőtestületének határozata egy községi gazda felfogadása tárgyában.

29. Apáti község képviselőtestületének határozata közlegelő-kárpótlási tartozásuk leírása tárgyában.

30. Miske község képviselőtestületének határozata istálló felépítése ügyében.

31. Barakony község képviselőtestületének határozata község ház építése tárgyában.

32. Bokszeg község képviselőtestületének határozata a legelőbér kivetése iránt.

33. A prezesti körjegyzőségbeli községek képviselőtestületének határozata a jegyzői gabonajárandóság megváltása tárgyában.

34. Borosjenő község képviselőtestületének határozata egy tűzoltószerszín építése iránt.

35. Borossebes község képviselőtestületének határozata egy pásztorház építése ügyében.

36. Kirilovits János felebbezése Seprős község képviselőtestületének a legelő kártalanítás tárgyában hozott határozata ellen.

37. Gyula-Varsánd község képviselőtestületének határozata a szakudvari uradalomtól haszonbérbe vett legelő tárgyában.

38. Gyorok község képviselőtestületének határozata behajthatlan közkövetelések leírása iránt.

39. A nagyhalmágyi járásbeli köztégek képviselőtestületének határozata a körösbányai székházból befolyt vételárnak részükre leendő kiutalványozása iránt.

40. Wéber Antal pankotai lakos felebbezése Pankota község képviselőtestületének a „Mátkaer” tisztítási költségeinek fedezése tárgyában hozott határozata ellen.

DÁLNOKY-NAGY LAJOS,
főjegyző.

IDÓJARÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 760.1 milliméter, délután 2 órakor 759.3 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 15.2, délután 2 órakor C° + 20.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 4, délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel féldehűlt, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 9 milliméter.

Aradváros vízvezetéke.

— A tegnapi rendkívüli közgyűlés. —

Igen csekély számban jelentek meg tegnap a városatyák a rendkívüli közgyűlésen, bár a közgyűlés tárgya, mely a városra nézve rendkívüli fontosságu, megérdemelte volna, hogy az utolsó aktusnál a városatyák összessége adja meg a végleges jóváhagyást az Aradvárosában létesítendő vízvezeték és csatornázásra.

A kevés számban megjelentek úgy a vízvezeték és csatornázás, mint a rendkívüli közgyűlés másik tárgya, a Neuman testvérek új iparvasutjára vonatkozólag, egyhangulag adták jóváhagyásukat.

A közgyűlésrészletes menetéről tudósítónk következőképen számol be:

Salacz Gyula polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Parecz István, Varjassy Lajos, Institoris Kálmán, Kádas Kálmán, Perger János, Sarlott Domokos, Bing Vilmos, Edvi Illés László, Maisztrovits János, Böhm Lajos, Reicher Károly, Reicher Béla, Dobró Józsa, Schusster Illés dr., Jankovics György, Szondi Béla, Dániel Kálmán, Bauer Gyula, Tisch Mór dr., Schusster Henrik dr., Posgay Lajos dr., Lőcs Rezső, Weidenfeld István dr., Walfisch Armin, Rozenberg Miksa dr., Mayer Samu, Gyulai István, Klein Ignác, Barth Lajos, Madarász Antal, Hegedüs László, Reicher Ferencz, Sorbán János, Réthy Lipót, Pekár Károly, Tarjányi Vilmos, Virág Lajos, Zemplényi Sándor, Wadovszky Gusztáv, Nosnera Aladár, Bing Ede, Csiky Károly, Millig Mátyás stb.

A vízvezeték és csatornázás.

Salacz Gyula polgármester megnyitja a rendkívüli közgyűlést és tudomására hozza a törvényhatósági tagoknak, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívását azon körülmény tette szükségessé, hogy miután a vízvezetési és csatornázási szerződések már készen és aláírva vannak, kívántatos lenne, hogy még a jövő hónapban véglegesen jóváhagyassék a miniszteriumban. Annál is inkább, mert a miniszteri végleges jóváhagyás után azonnal megakarják kezdeni a munkálatokat.

Parecz István tanácsnok adta elő ezután röviden — Salacz Gyula polgármester felhívására — azokat az ismeretes dolgokat, melyek a szerződés megkötése körül felmerültek a vállalkozó Mayer F. J. és John Hughes angol özégekkel.

Bejelentette egyuttal, hogy a vízvezetési munkálatokat vállaló Mayer F. J. a biztosítási összegeket, 20.000 forintot és a csatornázási munkákat vállaló John Hughes a szerződésileg megkötött munkadíj 5 százalékát 38917 frt 50 krt már le is tették az aradi első takarékpénztárban.

A vállalkozók azonban fenntartják azon jogukat, hogy a biztosítási tőkének kamatait, negyedévenként felvehessék.

Kéri ezután a közgyűlést, hogy a szerződések felterjesztésére vonatkozólag fogadják el a tanács indítványát.

A közgyűlés a tanács indítványát egyhangulag magáévá tette.

Neumanék iparvasutja.

Következett a rendkívüli közgyűlés második tárgya: a Neuman testvérek czég kérvénye az arad-osanáli egyesült vasutak pályaudvarából a kalász-utczán keresztül a nagyvárad uton lévő szeszgyárakig kiépítendő iparvasuthoz szükséges terület átengedése iránt.

Ez a kérvény már egyszer foglalkoztat: Aradváros köztörvényhatóságát, bár nem tökéletesen a jelen formában.

Tavaly ugyanis a folyamodók csak keskeny vágányu, lóerőre szánt és trágya szállításra használandó iparvasut engedélyezését kérték, míg idén rendes vágányu, gőzerővel működő és mindennemű ipari tárgyak szállítására alkalmas iparvasut engedélyezését.

Neumann testvérek kérését a tanács pártolólaj terjesztette a közgyűlés elé, melyet a közgyűlés a már tavaly benyújtott kérvény módosításának lényegtelen megváltoztatása után egyhangúlag elfogadott.

Ilyen, az engedély megadására vonatkozó pontok a következők: a vasutat csak is a benyújtott tervben jelzett irányban szabad építniök; ha esetleg a városnak szüksége lenne azon területre, Neumann testvérek saját költségükön kell, hogy visszaállítsák a terület eredetiségét; kötelesek a vasutat jó karban tartani, átjárókön kettős sineket tartoznak, kiközvetett közökkel előállítani; minden évben ezen területért tartoznak Aradváros szegény alap javára, legalább január 15-ig egy darab 20 koronás aranyat befizetni; s végül jelen engedély 15 évre érvényes.

A rendkívüli közgyűlés tárgysorozata a jegyzőkönyv hitelesítésével kimerítve lévén, elnök a gyűlést bezárja.

A második négyes.

— Az aradi kereskedelmisták báljának legfontosabb pontja. —

Egy éve történt már, mégis mintha csak pillanat előtt játszódtott volna le előttem, olyan tisztán áll képzetemben az egész jelenet.

Az akadémiák tavalyi báljának II-dik négyese alatt történt az egész, mit most el fogok mondani. Öszintén megvallva, most csak a fél történettel számolhatok be, mert a másik fele csak a mai bál alkalmával fog előltni, szintén a II-dik négyes alatt. Tehát belékezek.

A cigány beharangozott a négyesre (kérem mindig a II-dik négyest tessék érteni) és én akkor vettem csak észre, hogy nincs táncosnőm. Mi természetesebb, mint hogy egy hölgytől a másikhoz szaladtam, de mindenünnen avval a bájos hangon elmondott választással kellett távoznom: — Nagyon sajnálom, de már foglalkozva vagyok.

Lehet, hogy egynémelyik csakugyan sajnálta, hanem hogy mindnyája sajnálta volna, azt már magam sem merem elhinni.

Elég az hozzá, mikor a rendező megadta a jelt a négyes kezdetére, nekem nem volt táncosnőm. Kezdtém magam vigasztalni: ne bizony, mintha ez már nem esett volna meg más tisztességes emberen is.

Azután csendes megadással leültem a piros bőrdíványra és sorba nézegettem a colon hölgyeít. Egyen megakadt a szemem. Hiszen szép volt ott minden hölgy, de ez az egy mégis szebb volt, mint a többi.

A haja szőke, arca mint a frissen esett hó, a két szem pedig mélysegeesen kék, mint valami tengerszem. A járása édesen imbolygó, mozdulatai bájosan plasztikusak.

Az első két figura alatt nem igen beszéltek, sem ő, sem a táncosa, pedig kielváltam a szemük nézéséből, a kezük fogásából, hogy sok, nagyon sok mondani valójuk van egymásnak.

A négyest pedig ijeszítő gyorsan járták, már a negyedik figurát fejezték be egy bizalmas turdalmával, hanem a néma táncos bizonyára a hosszú, a végtelen hatodik figurát várta.

Es az is eljött.

Nem tudom mi indított arra, — mert nem természetem a kíváncsiság — de nesztelenül az én kiszemelt párom háta mögé húzódtam, honnan egészen kihallgattam beszélésüket. A fekete szemű táncos kezdte:

— Olyan szépen elgondoltam mindazt a mit magának ma el akartam mondani, oly mesésen színeztam ki s most, hogy itt állok maga mellett, fogom kezét, érzem parfümjének illatát, elfelejtettem mindent, csak azt tudom, hogy ez az érselem, mely egész valomat eltölti, igaz és mély, csak azt tudom, hogy magát végtelenül.

Hölgyek kis kör, — kiáltotta a rendező, s a szőke haju leány gyorsan siklott ki, mintha menekült volna az égett, perzselő vallomás szavai elől.

A figurát elvégezték, s megint összekerekültek. A kék szemek a fényes parkettet nésték, de az ifjú újra kezdte:

— Nem fejeztem be. De hát mit is mondjam? Hiszen ugyis tudja, hogy szeretem, hogy imádom végtelenül s most csak a választ kérem. Legyen akár milyen az, csak választ kérek.

A szőke haju leány felvetette szemét a csillár beletűző sugározóba még fényesebb

tette ragyogását s aztán csendesen, de érzelmetlenül hangon mondá:

— A mit mondott: elhiszem és azért választ még sem adok most. Nekem kitartó szerelem kell s nem fellobanó szalmaláng tüze. Várjon, ha tud várni egy évig, a másik báljáig az akadémiák-nak s ha akkor is azt fogja mondani, mit most, egy válasszok reá. Egy év múlva majd jöjjön és kérje a II-ik négyest — én felfogom tartani — és majd akkor megmondom hogy én is.

— Finála, komplimá! . . .

A párok mélyen hajoltak egymás előtt. A négyesnek vége volt. Az én fekete szemű, szerelmes táncosom, helyre vezette a kék szemű leányt s egy néma kézszorítással váltak el, mely a leánynak azt mondta: el fogok jönni, hogy a második négyest elkérjem, a fiu pedig azt érezte ki a szorításból: egy év múlva jöjj s kérd a négyesem, s akkor . . .

Felkeltem helyemről, kissé szibbadtnak éreztem tagjaim: ez a szerelmes, néma fogadás szinte fájt nekem. Tépelődni kezdtem: Vajjon erős, kitartó lesz-e az ifjú? Vajjon hű marad-e a leány?

S ma, hogy felderült a nap, melyen meg fogom tudni két kérdésre a választ, oly izgatott vagyok, oly várva várom ez estét.

Ó borulj le alkonyat, a kíváncsiság már nagyon kínoz.

Kedves hölgyeim, nem fogom elmulasztani, hogy holnap beszámoljak Önöknek ama esti bál e témájának befejezésével. Különben, a kik szeretnék látni az érdekes találkozást, jöjjenek el ma este a bálba, én szívesen megmutatom bárkinek a liget nagytermében azt a két vezeklő szerelmezt?

Eljönnek kérem?

AJAX I.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 28. —

Változó felhőzet. — Széles. — Hűvös. — Helyenként csapadék.

Augusztus 20.

— A Szent-István-napi népnépegyezés. —

A múlt vasárnap értekezlet volt Bohus István elnöklété alatt, mely értekezlet elhatározta, hogy a „szabadságharczi ereklyék múzeuma“ javára egy nagyszabású népnépegyezés rendez.

A mozgalom a „Kölcsy-egyesület“ kebeléből indult ki, s oly nagy arányokat öltött, hogy bizton mondhatjuk, ez az ünnepély a népnépegyezés sorából magasan ki fog emelkedni.

A cél szép és nemes. Nagyon sokan nem tudják, hogy még mindig mennyi anyagi gonddal kell küzdenie a szabadságharczi múzeumnak. Pedig kell, mert a tárgyakat is folyton pénzen kell beszerezni, s a felállítás is tömérdek pénzbe került, a bevétel pedig az adósságok kamatainak sem felel meg.

Ép azért hiszünk mi, hogy ez a népnépegyezés nem csak erkölcsi, de anyagi tekintetben is kiválóan fog sikerülni.

Tegnap d. u. 6 órakor volt a nagygyűlés a városháza kistermében, melyen a bizottságok választottak és az ünnepély körvonalai állapítottak meg.

Lefolytatór adjuk a következő tudósítást.

Bohus István akadályozva lévén a megjelenésben, az elnöki széket Sallay Béla dr. foglalja el, ki előadva, hogy a „Kölcsy-egyesületnek“ nemes céljai megvalósítására anyagi eszközökre van szüksége, e célból tartja szükségesnek a nyár folyamán egy nagyszabású népnépegyezés rendezését, — üdvözlő a jelenlévőket és a gyűlést megnyitottak nyilvánítja.

Brankovics György az ünnepélyt röviden a következőkben körvonalozza. Kimondja a nagygyűlés, hogy rendez egy népnépegyezést díszes felvonulással, különféle versenyekkel és bálal egybekötve. (Helyeslés.) Az egyes számok megállapítását a megválasztandó

kisebb bizottságokra ruházta át a nagygyűlés. (Helyeslés.)

A népnépegyezést rendező bizottságokat alakították meg ezután a következőképen:

Védnökök: Bohus István, Boros Béni, Salacz Gyula.

Lady patronesse: Hauser Károlyné.

A végrehajtó bizottság:

Elnökök: Hász Sándorné, Herman Gyuláné, Nagy Gyárfásné.

Elnökök: Ortutay Gyula, Zemplényi Sándor, Varjassy Árpád.

Alelnökök: Brankovics György, Dániel Endre, Edvi Illés László.

A pénzügyi bizottság.

Elnök: Lendvay Sándor.

Alelnök: Gebhardt István.

Jegyzők.

Sorbán János, Dr. Káldy Gyula, Pituk Béla, Boros Iván.

Sajtóbizottság.

Tiszti Lajos, Vledényi Károly, Vass Géza, Endes Dániel, Londez Elek, Horváth Elemér.

Nagy választmány:

Abray Lajosné, dr. Adler Lipótné, ifj. Andrányi Károlyné, dr. Avarffy Imréné, dr. Barabás Béláné, Böhm Lajosné, Böhm Adolfné, br. Bánhidny Antalné, Boros Beniné, Boros Vidáné, Ruttkay Adámné, Brankovics Györgyné, Deutsch Gyuláné, dr. Erdődy Ignáczné, Enyeter Ferenczné, Földes Jánosné, Fényes Dezsőné, Fényes Kálmánné, Gellényi Ernőné, dr. Hudetz Ferenczné, Hoffmann Antalné, Heinrich Sándorné, Herman Gyuláné, Hász Sándorné, Hauser Károlyné, Halmay Andorné, Illmann Ottóné, dr. Keresztes Gyuláné, Kristyóry Jánosné, Kádás Kálmánné, dr. Leitner Ernőné, Lustig Arminné, dr. Issekutz Lászlóné, Mészáros Tivadarné, Mistét Sándorné, dr. Mittler Izidorné, Neumann Dánielné, Nagy Gyárfásné, Orbán Lászlóné, Pohl Károlyné, Péterffy Antalné, Reicher Károlyné, dr. Robitsek Agostonné, dr. Ring Béláné, dr. Rosenberg Sándorné, dr. Scharfner Sándorné, Szathmáry Jánosné, dr. Saucsn Jánosné, Sármezey Endréné, Szathmáry Gyuláné, özvegy Trajtlér Antalné, Tagányi Istvánné, dr. Tolnay Jánosné, dr. Tich Mórné, Tiszti Lajosné, Végh Aurélné, Wallfisch Arminné, Vincze Miklósné, Virágh Lajosné, Wadowszky Gusztávné, Walder Gyuláné, Zemplényi Sándorné, Zubor Gyuláné, Apor Gyula, Almásy László, Avarffy Géza, Abray Lajos, Assuel Zsigmond, Dr. Bácskay Béla, Barth Lajos, Bajosi Árpád, Bánfalvi Ede, Bandisz Virgil, Biró Albert, Brankovics György, dr. Bonta Gyula, Babó Iván, Boros Vida, Boross Zsigmond, Boros Iván, dr. Baross Ferencz, Barabás Béla, Borhegyi Károly, Cziráky Márton, Buja Sándor, dr. Dálnoky Nagy Lajos, Dániel Endre, Dániel Dezső, Domonkos Lajos, Dömötör László, Dancs Ferencz, Dani János, Edvi-Ilés László, Edes Elemér, Fisch Gyula, Farkas Ferencz, Ekhardt Ede, Gebhardt István, Gurányi Pál Greén Nándor, Gelényi Ernő, Hoffbauer Lajos, Hamvas Károly dr., Institoris Kálmán, Isztray Géza, Kovács Vincze, Ifj. Krón Kálmán, Holló József dr., Káldi Gyula dr., Keresztes Gyula dr., Jób Gusztáv, Kell Lipót dr., Kristyóri János, Kilenyi János, Kövér Gábor, Krivány János, Kara Győző, Kömives József, Krispin József, Kiss Ferencz, Komlósy Sándor, Hoffmann Antal, Földes Soma, Istvánffy Béla, Illmann Ottó, Tedeschi Viktor, Tiszti Lajos, Tolnay János dr., Trajtlér Andor dr., Tagányi Sándor dr., Tóth Mihály, Verzar István, Vannay Gyula, Vincze Miklós, ifj. Vannay János, Sámossy Mihály, Vledényi Károly, Vangyel Géza, Vass Gusztáv, Vizer Lajos, Wlacsil Károly, Wagner József, Wagner Rezső, Er. Werner Miksa, Zachariás Géza, Zemplényi Sándor, Zöldy Jenő, Varjassy József, Steiner Ferencz, Wallfisch Armin, Rosenber Sándor dr., Reisinger Sándor, Müller Károly, Lukácsy Miklós, Heinrich Sándor, Pless Mór, Tenner József, Walder Gyula, Neumann Dániel, Ring Géza, Mergenthaler Adám, Londez Elek, Horváth Elemér, Benedek Árpád, Laczay Gyula, Laczay István, Lengyel Sándor dr., Lengyel Manó, Lászlóffy Béla, ifj. Lócs Rezső, Lejtényi Sándor, Mészáros Tiva-

dar, Mezey Andor, Mészáros Lázár, Mandl Vilmos dr., Müller Gyula, Mihalik József, Mistéth Sándor, Magyary Alajos, Neumann Adolf Nattland Bernát, Nachtnébel Gyula, Nesnera Aladár, Nagy Kálmán, Nagy Sándor, Ortutay Gyula, Ottlik Géza, Ottenberg Tivadar, Pottyondy dr., Dr. Pálmay Lajos, Pohl Károly, Péterffy Antal, Puskás István, Rozsnyay Máttyás, Ravasz Imre, Reicher Károly, Szathmáry Géza, Sandmann Gyula, Szilárd Emil, Dr. Salay Béla, Szalay Károly, dr. Szathmáry Béla, Szathmáry János, Sándor Ede, Salacz Dezső, ifj. Salacz Gyula, dr. Szilvássy László, Simonffy Aladár, Schmidt József, Schönthal Gyula, Szilárd Győző, Scheffel János, dr. Szarka Sándor, Szöllősy Jenő, dr. Schütz Henrik, dr. Schreiber Vilmos, Szöllősy Károly, Szondy Béla, Schauer Adám, Schrodt György, Szechy Akos, Vass Géza, Vannay János, Ladányi Armin, Horváth Elemér, dr. Gross Endre, Faragó Ödön, ifj. Kintzig János, Hollosy István, Hász Béla, Bossányi Elemér, Péterffy Andor, Rausch Kálmán, Matusik Márton, ifj. Hász Sándor, Pekár Mihály, Velcsó Géza, Starek Dezső, ifj. Hann Lajos, Faragó István.

Az egyes bizottságok időnként a teendők megállapítása céljából üléseket tartanak, hogy az ünnepélynek minden egyes pontja a legszebben sikerüljön.

A gyűlés, melyen Arad szép hölgyei közül is többen jelen voltak, 7 órakor ért véget.

„ARADI KÖZLÖNY.”

1894. július hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Július hóra . . . . . 1 frt	Július hóra . . . 1 frt 20 kr
Július 1-től szeptember 30-ig . . . . . 3 frt	Július 1-től szeptember 30-ig 3 frt 60 kr
Július 1-től december 31-ig . . . . . 6 frt	Július 1-től december 31. 7 frt 20 kr

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny” minden előforduló nevezetesebb politikai, vagy szenzációsabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybeli előfizetőinek azonnal és díjtalanul kihordat.

Kérjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

Nyáron az egész furdó-idő alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az „Aradi Közlöny”-re bármely naptól kezdve elő lehet fizetni. A kiadóhivatal nyolc napig bárkinek ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája) küldendők.

HIREK.

Június 28. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Irenaeusz. — Protestáns naptár: Irenaeusz. — Görög-keleti naptár (június 16.): Tikon. — A nap két 8 óra 55 perczkor, — nyugszik 7 óra 39 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsony-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Június 28. Az aradi kereskedelmi akadémia végzett növendékeinek táncosestélye a városligetben.

Július 9. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

— Személyi hír. Binder Lajos országos ipari felügyelő tegnap Aradon tartózkodott s az esti vonattal tovább utazott városunkból.

— Az új évnegyed. A helyett, hogy jövőre nagy hangon ígéretek tennének, egyszerűen rámutatunk a múltakra és különösen a jövőre, melyek alatt megmutattuk, hogy előfizetőink érdekében a legnagyobb anyagi áldozatokra is készek vagyunk. S így tesszük a jövőben is. Programunk marad, s a

mi volt: a nagy közönség érdekeit híven, őszinte buzgalommal szolgálni, legjobb belátásunk szerint, igazságosan és részrehajlatlanul. Küzdünk az igazi szabadelvűség zászlója alatt a reakció ellen. Jelzavunk a haladás, melynek fátylavívői vagyunk a terjesztjük a szellemi világosságot. Az „Aradi Közlöny” feleslegessé teszi bármely más fővárosi lap járatását, a mennyiben oly kimerítő és gazdag távirati rovata van, minő egy vidéki lapnak sem a lapunkból már kora reggel olvashatja a közönség egész részletesen mindazt, mit a fővárosi újságok csak délután honnak Aradra. Hogy feladatunknak megfelelően, legjobban igazolja az a körülmény, hogy lapunk előfizetőinek száma napról-napra, örvedetesen gyarapodik. Ezentul is kiváló súlyt fektetünk hír- és közgazdasági rovatunkra, melyek oly nagy tettségével találkoznak a közönségnek. Az új évnegyed alkalmából tisztelettel kérjük az előfizetéseket megújítását és lapunk jóakaratu terjesztését.

— Bethlen András gróf Aradhoz. Bethlen András, volt m. kir. földmívelésügyi miniszter visszalépeése alkalmából köriratilag intéz köszönetet az ország minden törvényhatóságához azért a támogatásért, melyben őt miniszterkedése alatt részesítették. A köszönő körirat egy példánya tegnap érkezett le Arad város törvényhatóságához.

— Jönnek a huszárok! Mint már többször irtuk, a cs. és kir. 3-ik huszárezred az idei nagygyakorlatok után elhagyja állomáshelyét és Aradra jön állandó tartózkodásra a most felépített új lovassági laktanyába. A 3-ik huszárezred törzse ez idő szerint Temesvárott állomásozik, honnét — mint nekünk írják — július hó 5-én érkezik meg Aradra. A tisztikar távozását mélyen sajnálják a temesváriak, különösen pedig az ezredparancsnokot, Gaudernak ezredest, ki a legszeleesebb körök tiszteletét és becsülését bírja.

— Fehérváry Géza báró, honvédelmi miniszter tegnap leiratilag tudatta Arad megye és Arad város közönségével, hogy a földmívelésügyi tároza vezetését ideiglenesen átvette.

— Házi ezredünk waggonbeszállási gyakorlata. Az ezred minden évben elszokta végezni az ugynevezett „einwaggonierung”-ot, melyet az idén tegnap gyakorolt a legénység. Az egy zászlóaljja tömörült ezred reggeli 8 órakor indult ki az indóházhoz. Domán szky őrnagy vezetése alatt, hangos zeneszó mellett. A gyakorlatot a legénység gyorsan, precizzen végezte. A legénység partikra lett osztva, melyek azután beszállottak a waggonokba, honnan ismét kijöttek, hogy másodszer még gyorsabban ismételjék a gyakorlatot. Még a tisztek lovait is beszállították a waggonokba. A zenekar hangjai mellett 11 órakor jöttek vissza a városon át a várba az indóházból.

— Évzáró ünnepély. Az aradi polgári fiúiskola növendékeinek ma lesz az évzáró ünnepélyük az általunk már közzétett tartalomdus program szerint. Az ünnepély d. e. 9 órakor kezdődik s az intézet dísztermében tartatik meg.

— Árlejtés a folyammérnöki hivatalnál. A mezőhegyesi élővizosatorna partvédmunkálatára tegnap délelőtt 9 órakor tartották meg az árlejtést a folyammérnöki hivatalban. A következők tettek ajánlatot: Meyrovitz Mór 12%, Vogel Gyula 2 1/2% és Becsák János 1/2% árendeménnyel, ezeken kívül Pellegrini Pasquel, ki a kikiáltási árért — engedmény nélkül — hajlandó elvállalni a földmunkálatokat. Az árlejtés eredménye fel fog terjesztetni a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez, a ki el fogja dönteni, hogy ki teljesítse a munkálatokat.

— A pernyávei óvoda megnyitása. Közhírré tétetik, hogy a kasza és Demeter-utca sarkán épített városi kisedőóvoda a folyó évi július hó 1-én fog megnyitást, s abba a 6 éven alóli korban levő gyermekek, ugyanazon naptól felvétetnek. Azon szegény sorsu szülők, kik gyermekeik részére tandíjmentességet óhajtanak nyerni, e végett a városházán, az iskolafelügyelői irodában jelentkezzenek. Aradon, 1894. évi június hó 27-én. Millig József iskolafelügyelő.

— Élet és halál. A mult hét folyamán Aradon született 20 egyén és pedig 10 fi és 10 nő, a születés évi aránya 22.7 pro mille. Meghalt szintén 20, ezek közül 13 fi és 7 nő, a halálozás évi aránya 22.7 pro mille. Megjegyezzük, hogy a 20 halott közül 6 idegen, kik a kórházban haltak meg.

— Mennyit ér egy ember. Vigan járta a pálinkázás — írja levelezőnk — Blázs Juon temese di korcsmájában. Bajás Sofronnak nem valami sok állhatott rendelkezésre Wekerle valutájából, mert hamarosan szomszédjára, Tripón Maximra szorult, a kitől 20, azaz husz krajczárokat akart kölcsön kérni. Tripón, talán mert neki sem igen volt, nem adott kölcsön. A büszke plebejusok utódát, Bajás Sofront ez annyira magánkülvili állapotba helyezte, hogy kirohant az udvarra, valahonnan előhuzott egy hatalmas drongot s így felfegyverkezve beállított a korcsmába. Tripón épen a kupicza tartalmának tünendősége felett elmélkedett, mikor hátulról egy ütés úgy zúdította fölébe, hogy szó nélkül összerogyott. Nem kellett neki több ütés, ebbe az egybe is nemsokára belehalt. Bajás pedig, mint aki jól végezte dolgát, szép csendesen haza kullogott. A vendéglős feljelentésére a csendőrség vette partfogása alá Bajás Sofront, a hol mindent beösmert s átazállították a radnai járásbírószágtörbőnébe. Tripón Maximon orvos-törvényes kilég megállapítottat, hogy az ütés következtében halt meg.

— Eladott városi földek. Tegnap egész nap licitáció volt a városnál. A Gáj alatt fekvő 300 hold, öt holdas parcellákba osztott területet adták ki bérbe a legtöbbet ígérőknek. A kis gazdák igen nagy érdeklődést tanúsítottak az árlejtés iránt s holdankint 20, sőt a jobb földekért 30 frtot is ígérték, noha ezek a földek tavaly 11 frtért voltak haszonbérbe adva.

— Veszett ebek garázdálkodása. A medgye-es-bodzasi határban — mint tudósítónk írja — a héten majdnem nagyobb szerencsétlenség okozója lett két veszett eb. Az egyik a Novák Dániel- és Suck-féle majorkban kóborolva több kutyát megmarta, melyek közül Kemény Antal gazdasági irnok 13-at agyonlőtt. A másik a Löffler-féle tanyán tett látogatást, hol szintén több kutyát összeharapdált. Itt a csendőrök löttek agyon négyet. A közbiztonságra való tekintetből mindhárom uradalom kutyái — mintegy 150 darab — zár alá helyeztettek.

— Kölcsönösen. Halmassán Nikulaj szabad helyi lakos — unalomból-e, vagy más oknál fogva — Bece Gergely gyoroki lakos buzája közt sétálgatott. Ilyenkor tájban, aratás előtt nem igen szeretik a gazdák a vetések közti sétálgatást, ez okból azután meg is zálogolta a tulajdonos Halmassánt. Hogy pedig Halmassán ezt a kis szivességet viszonzozza, bement Becének gyoroki lakására és egy két csöví vadászfegyvert emelt el onnan. A csendőrök elfogták, miután a tolvajlást beismerte, szabadon eresztették, jelentést téve az esetről a radnai járásbírószágnak.

— Lépre került katonaszökevény. Gyanus külsejű embert kísérték tegnap be az aradi városházára, hol Szvanics Mihályra — ez a csavargó neve — épen nem kellemes dolgok süttek ki. Szvanics Mihály sem illetőségét nem tudta kimutatni, sem életkorát nem volt képes megmondani, sőt még az is

kisült, hogy Szvancsek Mihály egy 6 év óta körözött hadköteles, kire nem tudtak seholy ráakadni. Szvancsek Mihályra egyelőre 14 napot mértek, a jövő hó 5-én megtartandó pót sorozáson pedig ha beválik 2 évi utánszolgálatra van ajánlva. Szvancsek Mihálynak eszerint kellemes katonasévei lesznek.

— Hamis koronák gyártásához való metszvényt találtak Temesvárott a Józsefkülvárosban és a városi főkapitányságnál letétbe helyezték. A metszvény rézből készült és művészi kivitelű. Ugy látszik, egy koronások készítésére már használták, mert tökéletesen ráillik a városban és környéken forgalomba került hamis koronákra.

— A „Neptun“ Marosfürdő vezérigazgatója határozata folytán tudomásul hozatik, hogy mindazon szegény és tandíjmentes tanulóknak, kik az iskola-igazgatók által kilettek jölölve 3 frtért egész idény alatt részt vehetnek az uszás, tanításban minden fürdési illeték nélkül.

— Három jó madár. Flözinger Fridolin, Rebecka Ferencz és Hajszik Károly aradi waggongyári munkások nem bírtak vasárnap eleget inni, úgy hogy még hetfőn is szomjaztak. Ihattak volna szörnyen mindhárman, de egyikük a helyzethez illő melancholiával idézte Petőfit: Ejnye mi az isten nyila, üres már a ládafia, üres ám, jaj pedig be ihatnám. Már kezdtek belenyugodni szomjuságok keservébe, midőn megszületett az eszme. Egy társuk nevére hamisított aláírással elküldtek egy közeli korcsmába először 4 liter, másodsor megint 4 liter, s harmadsor még 3 liter borért. Szóval rettenetesen szomjasak voltak. A fatum azonban már másnap elérte őket. Történt pedig úgy a turpisság kiderülése, hogy a hitelképes munkás, a kinek nevére hozatták a bort, a mint reggel egy kupicza pálinkára megy a kis korcsmába, megszólítja a korcsmáros: tán előbb kifizetné a tegnapi hozatott 11 liter bor árát, 6 forintot. Persze ő nem tudott semmit erről. Így azután nyomozni kezdtek és kiderült a fenn elmondott történet. Az ügyet áttették a vizsgáló bírósághoz.

— A bál cipők. Lovas Lucza aradi cselédleánynak mindene megvolt a táncmulatsághoz, még szép kipirosított orozája is, csak egyedül a könnyű tánccipők hiányoztak. Lovas Lucza azonban nem esett kétségbe e miatt. Mikor gazdája elment hazulról, a másik cselédől kért kulccsal kinyitotta a szekrényt és onnan kivette a szonya tánccipőjét és avval elment a cselédhába. Természetes, hogy a szegény cipőtönkretett állapotba került le reggel, a mulatság után Lovas Lucza lábáról, miért is a mulatság vágyó szobacsizma kellő büntetést fog szenvedni.

— Szőkevény suszter. Pómlényi József makói cipészmeister Nagylakon fiókületet állított fel s vezetésével egyik segédjét, a szomszéd kis-szent-miklósi illetőségű Böhm Emilt bizta meg. Az amioze egyet gondolt, megszökött, szokás szerint hátra hagyva munkakönyvét és egy csomó adósságot. Most körözik.

— Köszönetnyilvánítás. Az aradi kereskedő tanuló ifjuság a családi erdőben folyó hóban rendezett júnialisikon nyert jövedelemből 7 frt 50 krt utalványozott az aradi kereskedő ifjak köznevelődési körének, mely adományért s önmagát dicséret tétért köszönetet mond az elnökségnek.

— Pályázatok. Jegyzői állásra a nagyszabeni törvényszéknél 2 hét alatt; segéd-telekönyvvezetői állásra a csákvai járásbírósnál 2 hét alatt; irnoki állásra a buzási járásbírósnál 4 hét alatt.

TANÜGY.

(—) Az „Aradvideki Tanítóegylet“ igazgató választmánya jun. 29. (péntek) d. e. 11 órakor az egyet hivatalos helyiségében ülést tart. Főbb tárgyak: A behajthatatlan hátralékokra vonatkozó indítvány. A népiskola és az iparos nevelés. Jubileum. Tápintézet. Névmagyarosítás stb.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Linder György ügye. Linder György orsz. képviselő: a törvényszék tudvalevőleg csalás és zsarolás miatt vád alá helyezte. Linder a vádhatározatot megfellebbezte és így került most ez ügy a budapesti kir. tábla II. büntető-tanácsa elé, mely Halma Gy. Sándor elnöklete alatt tartott zárt ülésében hosszasan tárgyalta azt. Az ügy előadója Zachár Gyula volt. A kir. tábla a vádhatározatot meg-

változtatta és az egész bűnvádi eljárást be-szüntette.

§ Váltóhamisító parasztok. Despi Tanaszie és Vasziesszku István lippai parasztgazdákat váltóhamisítás miatt 8, illetve 6 havi börtönre ítélték. Az elítéltek az ítéletben megnyugodtak és az aratási munkákra való tekintettel két havi halasztást kaptak szabadságvesztés-büntetésük megkezdésére.

TÁVIRATOK.

Carnot meggyilkoltatása.

Bécs, június 27. (Saját tud. távirata.) A király kihallgatáson fogadta a francia nagykövetet, ki megköszönte királyunk részvétét.

Páris, június 27. (Saj. tud. távirata.) A lyoni érsek nyílt levelet intézett a kormányhoz, melyben kijelenti, hogy Carnot-t, kit nem részesíthetett a vallás vigaszai-ban, imáiba foglalja. A történetekből kifolyólag reményli az összes francziák egységét.

London, június 27. (Saj. tud. táv.) Rosebery emelkedett beszéddel adózott Carnot emlékének. Reméli, hogy e csapás egyesíti a nemzeteket a védekezésben.

Páris, június 27. (Saj. tud. távirata.) Több helyütt zavarosban halászó elemek zavargást kíséreltek meg, eddig azonban a nagyobb kihágásokat szerencsésen megakadályozták. Remélik, hogy a rendet továbbra is fenntartják.

Páris, június 27. (Saj. tud. távirata.) Perrier kilátásai az elnökségre nagyok. Dupuy szintén jól áll, de félnek attól a meglepetéstől, hogy más valaki kap többséget.

Avignon, június 27. (Saj. tud. táv.) Elfogtak két anarchistát, kik Carnot megölését helyeselték.

Az új köztársasági elnök.

Versailles, jun. 27. (Saj. tud. távirata.) A városban rendkívüli élénkség uralkodik. A rend fentartására óvatos intézkedések történtek. A katonai csapatok készenlétben vannak.

Az elnökválasztó ülést délelőtt tizkor megkezdtek.

Challemel Lacour elnök megalakult-nak jelenti ki a nemzetgyűlést.

Uejeant képviselő a köztársasági el-nökség eltörlését indítványozza.

Többen akarnak szólni, de az elnök nem engedi.

Ezután megkezdtek a névsor olvasását. Az eredmény az, hogy: Casimir Perier 451 szavazattal elnökké választott.

Az országgyűlés elnapolása.

Budapest, június 27. (Saj. tud. táv.) A képviselőház működését még a héten befejezi. Ha szüggéges, még pénteken is ülésezik az ünnep daczára. Így legkésőbb július 2-án az országgyűlés elnapolja magát, de nem királyi leirattal.

A Dunagőzhajózási szerződés.

Budapest, június 27. (Saj. tud. táv.) A „Magyarország“ szerint, királyunk nem adta hozzájárulását a kormány előterjesztéséhez a Dunagőzhajózási szerződés tárgyában.

Leköszönt képviselő.

Budapest, június 27. (Saj. tud. táv.) Pulszky Agost leendő közoktatási államtitkár, képviselői mandátumáról lemondott.

KÖZGAZDASÁG.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi június hó 26. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) 43.—44. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 43.—44. — krig. Fialtal nehéz (pkint 320 klgron felüli súlyban) 45.5—46.5 krig. Fialtal közép (pkint 251—320 klgr. súlyban) 44.—44.5 krig. Fialtal könnyű (pkint 250 klgr. terjedő súlyban) 44.—44.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 42.5—43. krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (pkint 220 klgrg terjedő súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgr. felüli súlyban) 44.—44.5 krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (páronkint 220 klgrg terjedő súlyban) 42.5—43. krig. Sertésárak száma 1894. június hó 24-én volt készlet 191,596 darab. 1894. június hó 25-én felhajtott: 2872 drb. 1894. június 25-én elszállított: 2828 drb. 1894. június 26-án maradt készletben 191,596 drb. — A hízott sertésüzlet irányzata: csendes.

Szészület.

— Június 27. —

Mai jegyzéseink: Késsára nagyban nyers szesz 54.25, kicsinyben 54.75 hordó nélkül, per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, június 27. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.20—7.65
	tiszavidéki	„	7.25—7.65
	pestvidéki	„	7.20—7.65
	fehérmezei	„	7.20—7.65
	báoskai	„	7.30—7.70
észak-magyarországi	„	„	„
Rozs	—	szilárd	5.15—5.30
Árpa	takarmány	csend.	—
	égetni való	„	—
sörfőzdei	„	„	—
Zab	—	szilárd	6.70—7.05
Tengeri	bánsági	szilárd	4.75—4.80
másnemű	„	„	„
Káposzta-repeze	—	lanyha	—
Köles	—	csend.	3.80—4.25
Buza	tavasza	csend.	7.10—7.12
	június 1894	„	7.45—7.47
	ősze	„	5.52—5.54
Tengeri	május-június 1894	csend.	4.75—4.77
szept-október 1893	„	„	4.75—4.77
Zab	Budapest sz. tavasza	csend.	5.85—5.87
Budapest sz. ősze	„	„	—
Káposzta-repeze	aug.-szeptember 1893	csend.	10.10—10.20

Hivatalos arfolyamok

a budapesti áru- és értéktózsden.

Budapest, 1894. június 27.

Magyar aranyjárdék 4%	120.90
Magyar koronajárdék 4%	95.—
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	127.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	101.75
Magyar keleti vasut 1876.	124.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereségyorsjegy kölcsön	149.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	142.25
Osztrák papírjárdék	98.—
Osztrák járdék ezüst	97.75
Osztrák járdék arany	121.25
Korona járdék	—

IDEGENEK NEVSORA.

— Június 27. —

Fehér Kereszt szálloda: Weisz Manó ügyvéd, Budapest. Róz Márton, Nagyvárad. Grossmann Miksa igazgató, Budapest.

Vass szálloda: Kovács József hivatalnok, Budapest. Hackel Károly tisztartó, Monyoró. Báró Wasmer Antal birtokos, Dombegyháza.

Arany Kulcs szálloda: Szabó N. szolgabíró, Batta-nya. Löwinger N. os. és kir. tartalékos hadnagy, Gurba. Vasuti szálloda: Dngner József kereskedő, Temesvár. Udvary Imre magy. kir. posta-távirda számtanácsos, Nyitra. László Albert kir. telekkönyvvezető, Borosjenő.

KIS LOTTO.

Prágai:

84, 4, 35, 58, 48.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külvárosi utcákban a f. évben teljesítendő utépítési és fenntartási munkáknak elvállalása iránt folyó évi július hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár:

1. A választó-utcának a fejsze- és vágóhid-utca közötti részére hordandó rostált kavicsra nézve 420 frt 50 kr.

2. A választó-utczába hordandó és beágyazandó rostált kavicsra nézve 246 frt 50 kr.

3. A kapa-utczában teljesítendő ugyanazon munkákra nézve 498 frt.

4. A pécskai-utnak a sárga korcsmától a vasutáig terjedő részét teljesítendő ugyanazon munkákra nézve 883 frt 50 kr.

5. A sarló-utca végére hordandó és beágyazandó homokra 20 frt.

6. A Nagy Sándor-utczába hordandó és beágyazandó rostált kavicsra nézve 36 frt 25 kr.

7. A borona-utczának kőalapzatára nézve 990 frt.

Ránompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10 % - a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánomponoz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi június hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,

aljegyző.

4244/1894. kh.

402. 3-3.

Hirdetmény.

A következő melegebb évszakra való tekintettel, a közegészség és tisztaság fentartása érdekében, a tisztí főorvos véleménye alapján a következő óvrendszabályok követését rendelem el:

1. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló házak tulajdonosai gondnokai, bérlői kötelesek a trágyát, szemetet és egyéb hulladékot az udvarukból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérlői pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart es ház elejét naponta felsepertetni, a vízfolyókat kisépertetni és mésztejjel kiöblíttetni.

2. Az utczára, vagy folyókába szennyes vizet ontani, elhullott állatot vagy bármi állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles árnyékszékét, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, az udvarán egy kádba vizet tartani, melybe 10 liter vízre 5 klg. nyers carbolsav felolvasztva álljon, vagy pedig 1 rész nyers oladtlan mészből 4 rész vízre készített mésztej oldatot készíteni és ezen folyadékból az árnyékszékbe, minden üldhelyre 5-5 litert számítva, harmadnaponként beönteni. Ezzel fertőtlenítendő a szeméttartó ládák, gödrök és az udvari folyókák is.

4. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este és reggel jól szellőztetendők.

5. Szűk udvari házak kapui reggeli 5 órától esti 10 óráig tárva tartandók.

6. A kutak tisztán tartandók, közelükben minden mosogatás, öblögetés stb. kerülendő, a mellettük netán levő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolyák kiszáritandók, szárnyas, vagy egyéb állatok fűrésztől a kuttól távol tartandók, nehogy a kut vize a szennyes víz leszivargása által ivásra alkalmatlanná váljék.

Az orvosi hivatal által rossznak minősített kutak vizeinek használata mellőzendő s csupán jó vizű kutak vize élvezendő. Ugyazintén kerülendő a Maros folyó vizének használata, a mennyiben azonban az el nem kerülhető, úgy az csak feiforrálás után élvezendő.

7. A mészársekek, valamint a piaczon áruló hentesek vágó tőkéi, asztalai és a mérleg legtisztábban tartandók, megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen gyömolcsöt, a párolásra szánt félérett gyömolcs kivételével, üzlethelyiségekben vagy piaczon elárúsítani a leg-

szigorubb büntetés terhe alatt tiltatik; élvezetre nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

8. Nem élő, de még friss halak árulása a további intézkedésig csak déli 12 óráig engedtetik meg. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon megszáritandók.

9. Bérkocsik, fuvarosok és a közuti vasut álló helyei úgy a városban, mint a vasuti pályaháznál naponta többször felseprendők, a trágya eltávolítandó és a külön utasításhoz képest bő vízzel lelocsolandó és annak megtörténte után naponta 3 ízben mésztejjel vagy cresyl mészzel fertőtlenítendő.

Mindazok, kik a jelen hirdetményben foglalt óvintézkedéseket nem foganatosítják, — kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-ában előirt pénzbírsággal fognak büntettetni.

Az előirt óvintézkedések foganatosításának ellenőrzése az összes rendőri közegek kötelességét képezi.

Kelt Aradon, 1894. április hó 4-én, a város rendőrkapitányi hivatala, mint I-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos

főkapitány.

1134/1894. pm.

1-3.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város polgármestere ezennel közhírré teszi, hogy Neumann testvérek aradi cég Aradváros területén, Poltura és Gáj külvárosban fekvő szeszgyárak belvizeinek levezetésére egy új a Gáj külvároson keresztül vonuló, a szárazérbe beömlő fedett csatorna építésére az engedély megadását kérelmezvén, kérvényük az ahhoz csatolt tervekkel s a hatósági szakértő véleményével együtt 1894. évi június hó 3-ától július hó 3-áig terjedő 30 napra közszemlére a polgármesteri hivatalban kitétetnek s hogy a kérvénynek tárgyalására határidőül f. é. jul. hó 9-ik napjának d. e. 10 óraja tárgyalási helyül pedig a városháza tanács-terme kitűzetik.

Egyidejűleg mindazok, akik a tervezett csatorna építése által érdekeltvék, felhivatnak, hogy netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt, szóval annál inkább előadják, mint-hogy ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi május hó 31.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester

7962 | kh. 1894.

Hirdetmény.

Az aratási idő közeledtével az ide vonatkozólag fennálló törvényeink és szabályrendeletünk alapján a lakosság érdekeinek megóvása céljából szükségesnek látom a következőket újból is közhírré tenni:

Mezei munkára csak cselédkönyv vagy községi bizonyítvánnyal ellátott egyének fogadhatók fel s velük — amennyiben kölcsönös jogok és kötelességek állanak fenn — írásbeli szerződés kötendő, amely hatóságilag láttamozandó.

Szénát vagy gabonaneműeket a földekről éjjel, csupán a közeli tanyákra szabad hordani.

Dinnye vagy kukorica földek örzése céljából készült kunyhók közelében lábas jószágot vagy majorságot tartani nem szabad.

Erdő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos.

Szalmás gabonának nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik.

Fahidon 4000 kilogramm elegendő súlyt meghaladó mozdonyok csak akkor szállíthatók, ha erről 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelentés tétetett.

Cséplőgépeket csak képesített gépészek és fűtők kezelhetnek, kiknek tiltva van szolgálatuk közben szeszes italok élvezése, továbbá a gépfelügyelő személyes felelőséggel tartozik, hogy a gép közül ittas emberek alkalmazását ne nyerjenek. A cséplőgép tulajdonos a gép működése színhelyén vérelállító szereket u. m. tannint (csersavas por) sósavas vasoldattal telített vattát vagy tépést és jodoform gaset nyomfoltokat, sebkötőket és főleg rugmészga po-

lyát (gummi polyát folytonosan kéznél tartani, a gép körül foglalkozó munkások szük és testhez simuló ruházatáról és arról gondoskodni kötelea, hogy sebesülés esetén sérült az első orvosi segílyt mihamar megkapja.

Pernyáva, Sága és Gáj külvárosokban, a Poltura városrészben a takarmány egy boglyában vagy kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az ezt környező épületek között legkevesebb 2) méter üres tér marad.

Pernyáva, Sága és Gáj külvárosokban vagy a Poltura városrészben egy-egy telekre a takarmányból több boglyát vagy kazalt csak az esetben lehet rakni, ha úgy az épületek va mint az egyes boglyák és kazlak között legkevesebb 20 méter ürestér hagyható.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1894. évi június hó 15-én.

Sarlot Domokos,

főkapitány.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvártt.

18404. sz.

1-3

Pályázat.

A m. kir. államvasutak Sepsi-Szt.-György állomásán 1894. évi augusztus hó 1-én megnyitandó állomási vendéglői üzlet bérbeadása iránt ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett állomási vendéglőt bérbévenni óhajtnák, hogy szabályszerűen bélyegzett és a kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb f. évi július hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) címezve, benyújtani vagy beküldeni sziveskedjenek.

Megjegyztetik, hogy a bérlét három évre köttetik és pedig 1894. évi augusztus hó 1-től 1897. évi július hó 30-ig terjedő időtartamra. A vendéglői üzlet gyakorlásához szükséges helyiségek kivül a vendéglős mellékhelyiségekkel kiegészített magánlakást is nyer.

Az ajánlatok külön lepecsételt borítékban küldendők be és a boríték következő megjegyzéssel látandó el:

„Ajánlat a sepsi-szt.-györgyi állomási vendéglő bérletére.”

Az ajánlattevő kötelea a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi június hó 30-ig bánatpénzkeppen 100 frtot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a felajánlott összeg magasságára, szabadon választhasson.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg, a melyekre e helyen is megjegyztetik, hogy a bérbeadandó vendéglői üzletben csakis hazai sör mérhető ki.

Kolozsvár, 1894. május 3-án.

Az üzletvezetőség.

Árverési hirdetmény.

Az alólírott erdőgazgatóságához tartozó bálinczi erdőszlak kertjében táblákba rakott 252.119 m.³ tölgy, 14.006 m.³ kőris, 0.216 m.³ éger, és 0.217 m.³ juhar-fűrész árunak táblánként külön vagy egészbeni eladása iránt, összesen hétézerkilencszázkilencvenkettő: 7992: frt. 20 kr. illetőleg az egyes rakatoknak megfelelő kikiáltási ár mellett. Bálinczon a m. kir. erdőgazgatóság hivatalos helyiségében, felsőbb jóváhagyás fenntartásával, **folyó évi július hó 26-án délelőtti 10 órakor nyilvános árverés** fog tartatni.

Miről versenyezni szándékozik azon hozzáadással értesítettnek, hogy szabályszerűen kiállított, 50 krajczáros bélyeggel ellátott és a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlatok, a szóbeli árverés megkezdése előtt, szintén elfogadtatnak.

Az árverési s egyszersmind szerződési feltételek az alólírott erdőgazgatóságnál és a bálinczi m. kir. erdőgazgatóságnál, a szokásos hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Lugoson, 1894. évi június hó 23-án.

632. **M. kir. erdőgazgatóság.**

2871/L.1894. szám.

629. 3-3

Hirdetmény.

Vinga r. t. város közönségének tulajdonát képezik 4 drb a mezőhegyesi méntelepből beszerzett ménlő 1894. évi július hó 1-én délután 2 órakor a városháza udvarán nyilvános árverésen a gazdasági bizottság jóváhagyásának fenntartása mellett eladatni fog.

Vingán, 1894. évi július hó 21-én.

A városi tanács.

Vinga r. t. város képviselő testületétől.

108 | 894. kgy. sz.

628. 3-3.

Zárt ajánlati versenytárgyalási hirdetmény.

Vinga r. t. város képviselő testületének f. évi 108. számú határozata folytán, a várostulajdonát képező nagy-érendő épületének a nagytérmen belső falazatának kihajlásával felmerült helyreállítása és új tetőzettel való ellátása tárgyában építési munka és szállításokra a m. kir. állam építészeti hivatal által felülvizsgált terv és költségvetés alapján pályázat hirdettetik.

A költségvetés szerint az építkezés költségei 5420 frt 53 krt tesznek ki, vállalkozók felhívataknak, hogy zárt ajánlataikat 5% bánatpénzzel felszerelve legkésőbb 1894. évi július 9-ikén d. e. 8 óráig a városi tanácshoz benyujtsák.

A terv és költségvetés valamint az általános feltételek a hivatalos órák ideje tartama alatt a kiadóhivatalban betekintheők.

Vingán, 1894. június hó 19-én.

A városi tanács.

2663.

Erdészeti bértárgyak árverése.

Az alólírt főerdőhivatal területében lévő erdőtisztások és egyéb erdészeti bértárgyaknak folyó évi november hó elsejétől leendő bérbeadása végett az árverések a következő sorrendben fognak megtartatni.

Folyó évi július hó 9-én d. e. 10 órakor a Lippai főerdőhivatal irodájában valamint a csálai erdősz irodájában.

Folyó évi július hó 10-én d. e. 10 órakor a berzovai erdősz irodájában és Szépfalu község (Schöndorf:) házában.

Folyó évi július hó 11-én d. e. 10 órakor a pécskai erdősz irodájában.

Folyó évi július hó 12-én d. e. 10 órakor az apátfalvai és sistarovecki erdőszek irodájában.

Folyó évi július hó 13-án d. e. 10 órakor a radnai és valemárei erdőszek irodájában.

A részletes feltételek, valamint az árverés alá kerülő bértárgyak kimutatása ezen főerdőhivatalnál és az illető erdőgazgatóságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Lippa, 1894. jun. 22.

634. **Magy. kir. főerdőhivatal.**

2913. Sz.

Építkezési árlejtés.

A berzovai m. kir. erdőgazgatóság kerületében a »Babina« erdőrezsben egy kettős erdőőrülak építésére 2200 frt kikiáltási ár mellett **f. évi június hó 30-án** árlejtés fog tartani.

Versenyzők felkéretnek, hogy a mondott napon d. e. 9 órakor a berzovai m. kir. erdősz irodájában megjelenjenek, hol az árlejtési feltételek bármikor megtekinthetők.

10% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok azon feltétel alatt, ha az ajánlat szövegében világosan kitétetik, hogy ajánlattevő az árlejtési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, a szóbeli árlejtés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Lippa, 1894. június 25.

633. **Magy. kir. főerdőhivatal.**

A mindenféle titkos nebetmi egység és hólyaghurut ellen, mint gyógyszer zelőtt oly általános közkezdvelts égeben

reszesült Copaiwa-balzsam, ma már alig jön használatba, részint kellemetlen szaga és ize, részint a felbűfögés, hányinger s más egyéb gyomor bajok miatt, melyeket használata okoz.

A Midy ur által feltalált tiszta, lepárolt Santal-Szesz nem bir ezen kellemetlen tulajdonok egyikével sem s 48 óra alatt még a legidültőbb s legfájdalmasabb kifolyásoknak is a nélkül, hogy a gyomornak terhére lenne, s minden befecskenedés segélye nélkül csaknem teljes megszűntét idézi elő.

Egy üveg ára használati utasítással s 50 tocskával 2 frt 10 kr. 145 11-12

Raktárhelyiség: Páris, 8. Rue Vivienne.

Kapható Török József gyógyszerész különlegességi főraktárában aradi főkájában:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ címzett gyógyszerészárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. szám.

Egy a jegyzői teendőkben

jártas s a román nyelvet beszélő fiatal ember alólírott-nál azonnal alkalmazást nyer. A feltételek írásbelileg közlendők.

Ternova, 1894. jun. 23.

Lázár Gyula,

627. 3- községi jegyző.

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni **csakis, de csakis**

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában

a színházépületben, a 18 vértanu szobor átellenében van. 536 8-8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban. Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyakkendők, gyermekokcsik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

7509 | 1894. k. h.

Hirdetmény.

A városi törvényhatósági bizottság 15056/434 1886. sz. a. alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 67690/226. sz. a. kelt intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján felhívata a város közönsége, hogy a kertekben különösen almafában tenyészni szokott vértetűről mutatkozáskor azonnal jelentést tegyenek.

Egyidejűleg a vértetű (Schuron Pira lan-géra) rövid ismertetése és irtásának módja, a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi m. kir. Miniszterium 14295/III. 1893. és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 14963/226. számú intézményével leküldött utasítás alapján a következőkben közöltek.

A vértetű könnyen észrevehető, mert hátát és testének végét fehér gyapjuszerű pehely borítja, és a vékony faágaknak a földfelé eső részére nagyobb számban össze csoportosul, miáltal szembetűnő fehér foltot képez.

Meglepett fiatalabb csemeték, és alsó galylyak fertőtlenítésére 150 gramm zöld szappan, 200 köbczentiméter kozma szesz és 9 gram carbolsav, annyi vízben oldatlik fel, hogy az egész egy liternyi tegyen ki, az egészet azután még 4 liter vízzel felhígítjuk, mely keverékkel a galylyak és csemetéknek a rovar által elrepett részei gondosan bekenendők. Meglepett öregfák petroleummal, fiatalabb fák pedig 3 rész petroleummal és 1 rész vízből álló keverékkel jól beecsetelendők.

Miután a vértetű a gyümölcsfák gyökerin telet át, a meglepett fa körül a föld a fa felső gyökeréig felásandó oltatlan tört mésszel behintendő és földdel ismét betakarandó.

Oltó galylyának más község határából vagy a nyugot-európai államokból való behozatala szigoruan tiltatott. Erről a közönségt azzal értesitem, hogy a mennyiben a vértetű irtása nem eszközöltetik, az hivatalból fog az illető fatulajdonos terhére teljesíteni, s azonfelül 2 frtól 50 frtig terjedhető pénzbírsággal büntettetni.

Arad, 1894. június hó 23-án.

Sarlot,
főkapitány.

6087 | 894. k. h.

Hirdetmény.

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelőségnek megkeresése alapján értesitem a vállalkozókat, mezőgazdászattal foglalkozó birtokosokat, bérlőket gazdasági szövetkezeteket, hogy a hadsereg részére elvállalt természetmennyek szállítása körül az illető szállítók és vállalkozók a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Mindazon községek, termelők, mezőgazdasági szövetkezetek, kik a saját természetmennyeket szállítják, illetve a kik a saját erőikkel termelt cikkek szállítására vállalkoznak, biztosítékot, vagy bánatpénzt letenni nem tartoznak.

2. A községnek, termelőnek és gazdasági szövetkezeteknek, tekintettel a szállítvány minőségére és árára, mindenkor előny adatik.

3. Az eladásnál, a beszerzendő áru egy részének szállítására is tehetők ajánlatok egész 100 métermázsáig.

4. Minden termelőnek, mezőgazdálkodónak szabadságában áll a szállításra vonatkozó felhívás közzététele előtt ajánlatot tenni a hadtestparancsnoksághoz, ahonnan azok a hadtestparancsnokságnak külön véleményével a közös hadügyminiszteriumhoz felterjesztetnek.

5. Mindazon termelők, kik megbízhatóságuknál fogva ismertek, jogosultak a takarmányok szállításánál egész 15 lóra való anyagnak beszerzéséig az illető katonai csapat általánosságban szerződni s annak szállítását vállalni.

6. A takarmányneműek szállításánál a kikötött határidők, a mennyiben azt egyes helyi érdekek úgy kívánják és a mennyiben az által sem a kincstár érdeke, sem pedig az áru értéke nem szenved, esetleg meghosszabbíthatók.

A netáni differenciák kiegyenlítése céljából, melyek a szállító és megrendelő között felmerülnek, választott bíróság alakíttatik. Az ily választott bíróság 4 tagból áll, fele részben a vállalkozó, fele részben a katonai kincstár részéről.

Végül értesitem az érdekelteket, hogy mindazon felvilágosításokat, melyek a szállításra, vállalkozásra vonatkoznak, a cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelősége megadja.

Arad, 1894. június 21-én.

Sarlot,
főkapitány.